Brassó, 1893. IX. évfolyam — 111-ik szám. — Szombat, november 11.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 6 frt — kr
Félévre . . 3 „ — „
Negyedévre . . 1 „ 50 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollektorsájában.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 6 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttér: kisemmy sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kapu-utcza 24. szám alatt,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
D. ZACHARIÁS JÁNOS.
Kéziratok vissza nem adatnak

Leptulajdonos:
A Közművelődés irodalmi és münyomdai részvtárs. Kolozsvár.
Kiadó: Bernstein Márk — Brassói Közművelődés nyomda.

Az a csángó-kérdés.

Nem kell a csángó-kérdést a lapok hasábjairól egyhamar levenni. Addig kell ütni a vasat, a mig az illető közegek meghallják és megmozdulnak és véget vetnek a héttalusi nyomorúságos állapotnak, az erkölcsök meglazulásának és a kivándorlásnak, a mi, fájdalom, szakadatlanul tart mind a mai napokig.

Lapunk idei 108. számában igen közfigyelemre méltó czikket olvastunk a csángó-kérdésről László Gyulától. Az ilyen czikk megérdemelné, hogy a magyar lapok szélesb körben foglalkozzanak a csángó-kérdéssel. Sajnos, hogy nem teszik. Ugy látszik, mintha a csángó-kérdés teljesen kiment volna a divatból. Csak addig volt felszinen, mig a magyar ág. ev. espereseség és a Brassó vármegyei hivatalosan végrehajtott osztozás megtörténtek s azóta már csak akkor olvasunk a héttalusi csángókról, midőn ott az ifjak duhajkodnak és egy-egy gyilkosság megrázza az idegeket, felriasztja a közfigyelmet.

Az ifjak duhajkodásáról bő részletet közölt lapunk idei 109. száma az alispáni jelentés alapján. Az érdemes alispán töltérjesztést olvasott fel a közigazgatási bizottság részéről, melyben a Négyfalu részére uj csendőr őrség engedélyezése kéretik a belügyminiszertől. Tehát Brassóvármegye közigazgatási bizottsága és köztörvényhatósági gyűlése a négyfalusi csángó bajok orvosiására nem birt más gyógyszert kitalálni, mint a csendőr-őrség szaporitását a négy- és esztleg a héttalusi csángók megfokozésére. Az uj csendőrőrség meg fogja javitani a megbomlott erkölcsi életet, meg fogja akadályozni a kivándorlást?! Ilyen varázserőt tulajdonitanak a csendőrök fegyvereinek. Csendőr szurony hegyén erkölcs és kivándorlás megjavulnak, illetőleg megszünnek. Hát higyje ezt, a ki el birja hinni, de mi nem osztjuk ezt a nézetet.

Hanem vegyük sorjába a dolgot és ne rohanjunk — mint a példabeszéd mondja — ajtóstul a szobába. Foglalkozzunk előbb László Gyula derék hazánkfiu czikkével és aztán az alispáni jelentéssel. „Bene docet, qui bene distinguit" azaz: Jól tanit, a ki jól különböztet.

László Gyula a csángók népoktatásáról irván, koszorut tesz néhai Molnár Viktor hosszufalusi és néhai Pap György zajoni ág. ev. lelkészek sirjaira, kik mindketten a brassói ág. ev. magyar temetőben aluszszák az igazak álmát.

Helyesen cselekedte ezt. Legyünk legalább mi kegyeletteli azok iránt, a kik a csángók közművelődése érdekében a zászlót alkotmányunk helyreállitása után kibontották, mert rajtunk kivül más ugy sem cselekszi ezt. Lám, Apáczai Csere János nagy nevű paedagógusunkat senki sem emlegette megyénkben, mig mi magyarok ?rá nem tettük a sirjára 1881-ben az elismerés halakozoruját.

Megemlékezett László Gyula két még élő hazánkfiáról is: tiszt. Borcsa Mihályról és Koós Ferenczr kir. tanácsos nyug. tanfelügyelőről. Jól tette ezt is, de elfeledkezett a legérdemesebb, még élő tanfelügyelőről: Réthy Lajosról, kinek neve a brassói és Brassó vármegyei magyarság közművelődési történetében örökre fényleni fog. Hiszszük, hogy csak tévedésből történt ez a mellőzés, melyet mi itt ezennel helyreigazitunk. Suum quique: adjuk meg mindenkinek a magáét. Ismerjük el hálával, hogy a magyar közoktatási miniszterektnek; Eötvös József báróunk, Trefort Ágostonnak és Csáky Albin grófnak a csángók és a brassói magyarok közművelődésének előmozditása érdekében örök érdemeik vannak. Adjuk ezekhez még Bethlen András grót jelenlegi fölmivelésügyi miniszteret is, a ki a brassói állami főreáliskola épitésében szerzett magának itt soha el nem multó érdemet.

Azonban nekünk sem czéluink az elismérés koszoruját nyujtani mindazon élő és már elhunyt hazánkfiainak, a kik a brassói magyarok és a csángók közművelődésének fejlesztésében önzetlenül fáradoztak és ma is fáradoznak. Egy későbbi kornak lesz fentartva ezen érdemes hazafiak hazafias munkásságának kellő méltatása. Mi tehát maradjunk a jelen elszomoritó állapotok mellett, melyek a csángók között oly sok hazafias áldozat, fáradozás és munka daczára szemeink láttára felburjánoztak.

Legelőbb is egy valóban lesujtó tényt kell megállapitanunk és ez az, hogy a csángók között Négyfaluban, azaz hogy Héftalusban daczára a sok jó iskola, óvoda és magyar espereség megalapitásának, az erkölcsök nem hogy javultak volna, hanem szemlátomást meglazultak. Ez megdöbbentő tényként áll előttünk, a melyet, sajnos, de eltagadni nem birunk. Ha Rousseau ma élne és itt közöttünk laknék, ismét elnyerné a jutalmat annak bebizonyitásával, hogy a közművelődés nem teszi jobbá az erkölcsöket...

Tehát az iskolák, a templomok hiában állanak a csángók között, hiában állanak az ezeknek alapjául szolgáló állami óvodák. „Oleum et operam perdidimus"! azaz: hiában virrasztottunk és hiában munkálkodtunk, mert lám, annyi áldozat, annyi hazafias munka, mind kárba veszett. A csángók ma rosszabbak, mint azelőtt voltak!..

Ebből aztán mi következik? Az-e, hogy szüntessük meg az óvodákat, az iskolákat, zárjuk be a templomokat és szaporitsuk a csendőrségeket, mert ezek lesznek hivatva arra, hogy a csángók erkölcseit megjavitsák, vagy népiesen szólva becsületre tanitsák őket.

Szomoru, lesujtó állapot ez! Még szomorubb, még lesujtóbb az, hogy megyénk közigazgatási bizottsága és köztörvényhatósági gyűlése sem talál a meglazult erkölcsi élet orvosiására egyébb gyógyszert, mint a csendőr-őrség szaporitását. Szurony és ismét csak szurony és semmi más egyébb. Hát nem lesujtó állapot-e ez? Nincsen-e a szuronyon kivül Gileádban más olaj, a mely meggyógyitaná ezen elmérgesedett sebeket? Van. Legalább szeriuttlnk van. Erről szonban közelebb.

Politikai hirek.

Országgyűlés. A képviselőház esütörtöki ülése iránt rendkivül nagy érdeklődés mutatkozott Wekerle Sándor miniszterelnökön megérkezésekor nagy ujongással fogadták. Bánffy Dezső báró elnök az ülést megnyitván, Helfy Ignácz függot-

TÁRCZA.

Jézus és a kovácsmester.

— Krisztus-monda. —

Mikor Jézus felnőtt nagyra,
Mesterségét abba hagyta;
Tudott immár fát faragni,
Erős házat összerakni,
Vizek fölött hidat verni,
Magas tornyot fölemelni,
— S hogy tanuljon vassal bánni:
Patkót, szeget kalapálni,
Megkötö az egyszeget
S egy kovácsnál inassá lett,
Kinél hamar sokra vitte,
Hogy az erber alig hitte.

Történt egyszer — dolog rendjén —
Hogy egy gazda oda menvén,
Szép harmadfű paripáját,
A mint illik, megvasalnák.
Nosza Jézus hozzálátott,
Elővette a szorszámot:
Kalapácsot, patkót, szeget
S idevaló más egyebet.
Ámde aló tüzes állat,
Ilyes dolgot ki nem állhat:
Rugdal jobbra, rugdal balra,
Szelid szóra nem hallgatva.
Most talán a légy csipkedi,
Majd prüszkölni tetszik neki,
Két lábra áll, tipeg-tapog,
Lenyihogja a sok hahót.
A legyező, a kapaczán
Nem foghat ki a vadságán;
Simogatás, esititgatás
Mind csak borsot falrahányás,
Mignem Jézus egyszer kapja
S a ló lábát levagdalja.
Hüledezik, a ki látja,
Legkivált a ló gazdája,
Átkozódik, szitkozódik,
Az inasra agyarkodik.
—, Lábatlan ló, Uram Isten!
Nem menekszel, olyan nincsen.
S készül a megijedt gazda,
Hogy majd Jézust helybe hagyja.
Hanem Jézus rá sem hallgat,
Ügyes kézzel csak vasalgat.
Egy-kettőre készen is lett
S visszatette mind a négyet.
S mikor a szép, nemes állat
Ismét a lábára állhat,
Mintha mi sem történt volna,
Eliramlik nagy nyihogva.
S a ki csak ott körül állá,
Legkivált a ló gazdája
Ámul-bámul s egyre hajtja:
Csodás az Ur akaratja!
S leborul az inas előtt,
Imádja, mint a Teremtőt.
A dolognak hire terjedt,
Volt kelete a mesternek.
Messze földről fölkeresték,
S a munkára kérve-kérték.
Üté markát temérdek pénz,
Hanem arra reá sem néz:
Bántja a diesőség szomja,
Jobbra-balra egyre mondja:
Mit az inas, ő is ember,
Nem lesz különb, mint a mester.
Én is tudom már a módját,
Megvasalom bárki lovát;
Jöjjön csak egy tüzes állat,
A ki látja, megcsodálhat.
Telik, mulik egy néhány nap,
Hát a mester egy lovat kap,
Olyan tüzes, mint a másik,
Olyan dacos körömszálig.
S nagy merészen hozzá is lát,
Dehogy hijja az inasát,
A ki váltig inti szépen:
„Vigyázz mester, baj ne légyen,
Csak éu tudom annak titkát,
Isten ilyet nem bizott rád."
— „Eh ne darálj!" s magát kapja,
A ló lábát levagdalja,
S a mint illik, megvasalja.
Jézus pedig szép csendesen
Összepakol s tovább megyen.
Vallja szégyenét a mester,
Ilyet tenni ha merészel.
S hegyen-völgyön már tul jára,
Mikor egyszer fut utána
Szegény mester nagy lihegve,
S elbeszéli szégyenkezve,
Hogy a lóval hogy megjárta,
Nem mozdul a szegény pára;
Pedig lelkét Isten látja,
A négy lábát megpróbálta,
Illesztgette, tette-vette,
Cserélgette, berélgette;
Varrta tüvel, kente hájjal:
Mind nem használt, maradt kárral;
S kéri Jézust, hogy segitsen,
Megáldja majd a jó Isten.

Szóla Jézus: „Jól van, mester,
Eredj haza békességgel,
Nincsen baja már a lónak,
De tartsd meg utravalónak:
— Ne fogj soha oly munkához,
A mi rád majd szégyent, kárt hoz.
Dőre és szaszol sok megjárta,
Kit diesőség szomja bánta.

Végh Mátyás.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lenségi párti képviselő szólalt fel; fölkérte a miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék, megadta-e a korona a politikai házasságban való beleegyezését? A miniszterelnök azonnal válaszolt és kijelentette, hogy a polgári házassági jogról a kormány által készített törvényjavaslatnak alkotmányos tárgyalása végett az országgyűlés elé terjesztésére ő Felsége a felhatalmazást megadta. (Hosszantartó éljenzés jobbfelől) s a törvényjavaslat legközelebb, két hét alatt be lesz terjesztve. Úgy ezen kijelentést, valamint az 1868. évi LIII. törvénycikk némely határozmányait mindössztásáról, jelesen a gyermekek Vallásának szabályozásáról szóló törvényjavaslatot is éljenzéssel fogadták a jobboldalon. — Azután megkezdték az 1894-re szóló államköltségvetési előirányzat tárgyalását. A vitában megszólalt Helfy Ignácz, Horánszky Nándor, a kik a költségvetést nem fogadták el és külön határozati javaslatot adtak be.

Ujfelpánonk. A király ő felsége Szalavszky Gyulát, Trencsén vármegye főispánját, ez állásában való meghagyása mellett, Pozsony vármegye és Pozsony szabad királyi város főispánjává ideiglenes minőségben kinevezte. — Udvarhelymegye főispánja, mint értesülünk, báró Szentkereszty Zsigmond, a kolozsvári kir. törvényszék elnöke lett. Szentkereszty Zs. báró Jósika Samu báró államtitkár a napokban Budapestre hivta s a belügyminisztériumban vele ez irányban folytatott tárgyalások eredménye lesz a dolog. Kineveztetése már csakróvid idő kérdése.

—

Az ujzágrábi érsek. Mint megbizható forrásból értesülünk, a kormány és a Vatikán már egyetértésre jutott a zágrábi érsek személyére nézve, s a király már legközelebb Mayer Béla bosoni vallasztott püspököt és a kalocsai egyháromgye kanonokját és főtanácsjegyelőjét fogja kinevezni zágrábi érsekké.

Mit tegyünk a hétfalusi csángók érdekében?

II.

Az ügyre fölemelő illető iparág a hétfalusiaknál a kőmivesség. A csángók e mesterséget nem tanulják rendszeresen s négy igen ügyes építőmesterek vannak közöttük. Apró csángó gyerekek téglahordásban, mint napszámosok kezdik meg a téren pályájukat s a nélkül, hogy alkalmuk volna az ehez szükséges sokoldalu alapos tanulmányt igénylő ismereteket megszerezni: ez egyszerü emberek kézi építőmesterekké és vállalkozókká nőnek ki.

A hétfalusi községek csinos és formás házait, kivétel nélkül mind csángó mesteremberek építik. De sokat épitenek azonkivül Oláhországban is, s különösen Háromszékmegyében, hol rendszerint templomok, iskolák, papi lakok és községi irodák építésére vállalkoznak. Az építésnek iránti hajlamugyszólván velök születik s egyenek kiváló tehetséget árulnak el, ugy hogy a közép kozot messze jóllon nem lehet e tekintetben párjukat találni.

Még bámulatosabb az a vállalkozó szellem, mely az egyszerü csángó épitőmesterekné nyilvánul. Csekély vagyonnal és csekely szellemi készítőséggel ily dolgokra is vállalkoznak, melyek látszólag felülmuljak erőiket, s mégis alig van rek eset, hogy lelodatlanak eleget no tennének. A csángók életrevalóságának ez is egy cly jelensége, a melyet ismertünk, a melyet mindennap látunk, de a melylyel azonban nem tördünk, holott ore méltán büszkék is lehetnénk.

Ha az épitészeti pályán 1 vö tehetségesebb ifjaknak, kik most csak ugyva tanulhatnak el valamit e mesterségből s inkább természetes ezúttal e rátermettségük qualifikálja őket e pályára: ha ezen ifjaknak módot nyujtanánk arra, hogy a mai kor alkalmi megkövetel alapos kiképzést megszerezzék, a hétfalusi csángók, különösen a bácsfalusiak és csernátfalusiak jeles épitőmesterek szolgáltatnának a haznak. Mag kell azt próbálni, egyelőre csak egy-két tehetségesebb ifjurai, hogy például lehessen adni a többinek, mert hiszen azt tudjuk, hogy a csángó, mint utálatban mindenütt a közép, csak a gyakorlati pályán után indul; csak abban birik, a mi ut.

Módot kell nyujtani, mondom, egy-két ilyen csángó ifjunak, hogy a gyakorlati kérés mellett a modern műszaki ismereteket is megszerezze s a mai törvények által szigorusan megkövetelt épitő-pari képesitést is elnyerhesse; s ha azután ezek a gyakorlati eletben beválnak, ha alaposabb tudással és szélesebb látkörrel működnek azon a pályán, mely a szongalmas és számitani tudó egyénnek hiányzik, tekintetbe és vagyont biztosak, akkor önkényt fognak a magasabb foku building, az iparos-müveltség megszerzésére törekedni, s a csángó-elemnek ez a réze nem fog idegen népnek alárendelt cselédjévé szegődni.

A budapesti közép-ipartanodánál külön szak van berendezve az épitészetre s oit a szegényi és tehetséges növendéknek ösztöndijakat is adnak, ugy hogy ott a tanulás nem sok anyagi áldozatba kerül. Az oti végzett növendéknek, tapasztalásból tudom, ösmeret alkalmazák jó mottéssel nagyobb épitészeti és mérnöki irodákban, hol alkalmuk nyilik az épités gyakorlati müveleteivel bővebben megismerkedni. Ő vele e növendékek emlékü és keresett épitőmesterekké válnak. — Megjegyzendő azonban, hogy az ily rendes növendékek elszámosan 3 felsőnépiskolai, 4 középiskolai, reál- vagy polgári iskolai osztályt kell végezniök és legalább félévig az épitőmesterséget gyakorlatilag tanulniok kell.

Van azonban ugyanszen iskolánál az épitő-pari segédek részére is egy tanfolyam, melyre a már litanuit épitő-segédeket kevesebb elemi képzettséggel is felvesik s harom éven át a téli hónapokban rendes épitőmesterekké képesitik.

Lehetne egyébként a helybeli csángó épitészek fejlődését is előmozdítani, t. i. egy téli rajzlanfolyamnak a összrufalui műfurgászati iskolával kapcsolatban leendő szervezése által, hova a mesterek, segédek és tanoncok olyankor, mikor az épitő-munkálatok szünetelnek, a téli hónapokban egész napokon át bejárnának a nekik szükséges szakrajztanulászra.

Gondolkozzanak ezek felett az érdekelt körök s legyék meg az annyira szükséges és kivülé sikerrel biztató intézkedéseket.

Román dolgok.

Hogyan polemizálnak a mi román lapjaink szerkesztői?

A beszterczei „Unirea":

Ilyen magatartás után, kérdezzük: „Vajjon nem pirul-e a „Gazeta", midőn azt kívánja, hogy a mi papságunk és népünk meg tartsa öt hazájban? Jó az Isten és lassank ut megismeri öt az egész unitus roman közönség és fölög a papság meggyőződik, hogy milyen nagy bünt követ el, midőn olyan lapért adja ki pénzét, mint a Gazeta és ez által támogatja abban, hogy mindennel gunyolódik, a mi szent."

*

Muk számunkban — irja az „Ungaria" — azt allitottuk, hogy Major (t. ur, a „Gazeta" szerkesztője szelvége (portrait) 5 halljatott; mi orrunkat sem törüljük a Gazetához. Most az Unirea is meggyőződött, hogy egy kapcsa tisztességes ember házában helyet nem foglalhat." — Most már csak a Gazeta válasza van még hátra.

*

A „Gazeta" 236. számában folytatja: „Morcolyet a nép vagyona ellen" czimü cikket. Ebben a czikkben azt akarja el, hogy a sebgymnázisz Európban hallatlan önkénytjével elrendete, hogy a kösségek által az 50-es években az allomnak megajánott kölesönök, melyek később az által visszafizettetnek, no hasznaljak iskolai és egyházi, hanem közösgi czélokra. Ilyen intézkedés által most már a bárok és grótok is jogot fognak nyerni arra, hogy a közösgi vagyon mind czélokra forditassék. Pedig ez a vagyon, ideg roman közösgekben román nemzeti vagyon és mintegy 16 millió forint, a mely fölött ezután a magyar kösigazgatási bizottságok intézkednek, magyarositási czélokra fog ez is, mint a regale-vaisag, forditatni, ugy dolgozik a magyar kormány a mi népünk elszegyitésére. Ez ezt az ördögi munkát nálunk „igazság"-nak nevezik."

A kölcsönt a politikai közösgek adták, a kárpótlást a miniszter a politikai közösgeknek, tehát a tulajdonosokak adatja vissza és nem egy harmadik erkölcsi személynek, a melynek ahhoz semmi joga sincs. É s a Gazeta ezt nevezi ördögi munkának. Vegyünk csak egy pédát. A „Gazeta" kölcsön adott 1852-ben 1000 frtot a „Kronstädter Zeitung"-nak, 1892-ben megfizeti a Kr. Ztg. az 1000 frtot, de nem a Gazetának, hanem az x i gör.-kel. egyháznak. Vajjon tetszenék-e ez a manipuláció a Gazetának? Vajjon ördögi bironak nevezné-e azt, a ki azt mondana, hogy az 1000 frt a Gazetá és nem az x-i gör.-kel. egyháznó?

*

Imperatin.

Mikor a romániai trónörökös kis hat a sinaji kolostor templomában Carolin-nak meg keresztelték, a Gazeta szerint a kolostor kőzelében egy diadal-iven ez a sor volt olvasható:

„Amu juratii pecand Dinresu
Loi mosu Stefanu si Mihaiu.
Sa conducu alu meu poporu.
Casi on olji Sa fie Carolu,
Si pe tor-teni temelia
Se mi cladescu o imperatia."

Magyarul azt teszi, hogy a megkeresztelt csecsemő megoskudott a menyországban Stetán és Mihaiu vódáknak, hogy ha ő felnő, egy román császárságot fog épiteni.

Csak azt nem tudjuk, hogy melyek azok az országok, melyekhöl ezt a császárságot meg fogja ő. Carolu épiteni. No, meg az sem egész bizonyos, hogy Stefanu és Mihaiu a menyországba jutottak e. Ezt kellene előbb eldönteni.

*

A szegedi vendégek.

A „Tribuna" eli éltjei; Septimiu Albinu Dodea Al. és Baltesu A. elmentek Szegedre, hogy kiljök a bünteted, melyre a kolozsvari eskudtszék eltélte. Oda kerüit azután Russu Sirianul, szaz: vilagosi Russu is. Igy nógyen elmékedhetnek arról, hogy mit nem kellett, volna cselekedniök, hogy Szegedre no kerüljo. ok.

*

Ne vegyüljetek idegen vérrel!

A „Gazeta" hirja fel erre a Székelyföldön élő románokat, hogy ne házasodjanak össze az idegenekkel, már pl. a székelyekkel, a kik a Gazeta szerint ott a Székelyföldön idegenek. Ha összeházasodnak: elkorcsosodnak, megmérgesik magukat. A vegyes házasság miatt pusztult el a Székelyföldön sok olah község. Sa pöte, de mi ilyen közösgel nem ismertünk. Hát ha a Gazeta tud ilyeneket, neverze meg, hogy tanuljunk tőe is valahára valami okos dolgot.

*

Emlitettük már, hogy a Gazetának nem tetszik a Bartha Miklós inditványa. Most vezércikkel is irt róla „Ellenséges mozgolódások" czimén. Talán üvöcdelemnek lehetne nevezni, a tulzó román lapok mozgolódása ellen; mert Barthát épen ezek a lapok vezették arra a gondolatra, hogy tenni kell már valamit azon lapok mozgolódása ellen.

Fillérestély.

A legnépesebb, mit én Brassóban láttam, volt a szerdai fillér. Miért? okát egyáltanar nem tudtam megmondani. — Szerepeltek mászkor is szép előadók, jó szavalók, művészi játékosok, mászkor is szegény, a föld örökségéből kitagadott iskolás gyermekek fölmulatásra rendeztetek az ilyen estélyek: s mégis, most . . . most volt a legnagyobb publikum. Miért? — ne keressük okát; örvendjünk rajta, hogy a közösgi nem közönséges élvezetben részesülve, mindenki elgedettem távozott, a nemes czélra pedig szép összeget eredményezett az estély.

A programm, melyet a háziasszonyok sok utánjárassal és nagy buzgalommal hozták össze, Arany „A honvéd özvegye" czi versének előadásával kezdődött, melyet Boór Jenő firészmezei ovang. lelkész ur szavalt igazi érzéssel, nemes hévvel, a közösgi általános tetszéstől és tapsaitól kiséretve.

Utána következett a Krause Miksa hangversenyzőnek fölmulatóztató, kiváló zongorán Faflik Anna kisasszony által. Sem Krause ur, sem a Faflik k. a. nem szorultak az én dicséretemre, ki laikus és szakul ugy is alig tudnék többet mondani, mint azt a mit mát ott is mondtam: szép volt, nagyon szép! Én csak élvezni tudtam, de hogy mi van darabokban és játékban, mi ily illusiónistó, arról számolgatnak azok, kiknek e téren mélyebb belátás és találó kifejezések adattak. A közönség tapsa nem is hiányzott, de általánosan ösztönöztetve venni, hogy valami egyebet várnak kiváló produkcióssel.

Az előképeket vártak!

Az első egy tiszi fonójelenet, a második „Egy furcsa ajánlat", a harmadik „Preczióza", a negyedik „Lorelei" volt. Mig az első és harmadik a jelenet élénkségével, a színek és jelmezek szokatlan változata által tünt ki s gyakorolt nagy hatást; a második egy pompás ötlet szaléneiny hozta derültségbe a közönséget, a mint a „szegény drótos tót legény" egérfogóval kinálkozik az oladó leanyoknak. Csattanás bofejezésül jött a szép „Lorelei" szemérmi szépségével állandó és mély benyomást téve a közönségre.

A képeket ujra meg ujra megismételtetve, végre 11 óra tájban jött az ifjuság a maga felcsiszoztt jókedvével és mulatott, táncolt, míg csak a zenészek 2 óra után a Rákóczyval nem figyelmeztették, hogy kell a jókedvből még szombatra is!

A szép siker természetesen a derék háziasszonyokat diesére első sorban. Létrejöttén azonban egyenlő érdeme van minden szereplőnek, de legfőkép Adleff Henrik fényképész és Nagy Géza kárpitos uraknak, kik minden díj nélkül végezték a nem kis feladatot, mely részükre jutott. Köszönet a háziasszonyok nevében a pártoló közönségnek, a közösgy nevében az olcsó pénzért ily kedves élvezetet nyujtott háziasszonyoknak!

J.

Nyilvános köszönet.

A brassói magyar protestáns jótékony egyület által folyó hó 8-án tartott fillérestélynek bevétele 158 frt 50 kr, a kiadás 71 frt 10 kr. Tiszta jövedelem 87 frt 40 kr.

Hálás elismerés illeti e szép, fényes siker-t a közreműködő tagokat, nevezerint tisz. Boór Jenő ág. ev. lelkész, Krause Miksa Faflik Anna kisasszonyt, Nagy Géza kárpitos és Adleff fényképész urakat, özv. Veszprémi Józsefné és Vitéz Károlyné pénztárosnőket és mindazon urakat és kisasszonyokat, a kik az előképek fényes sikerében közreműködni szivesek valának. Adleff és Nagy Géza urak, a kik a díszités és az előképek sikerébe oly önzetlen nemes szolgálatott tettek, különösen is hálára kötelezték a „Protestáns Egyletet."

Fogadják egyenkint és összesen a közreműködők egyletünk köszönetét és köszönetét.

Az elnökség.

A jótékony nőegyletek t. elnökségéhez.

A jótékony nőegyletek a nyári pihenő után azzal a nemes törekvéssel, azzal szivós kitartással, melyet a jótékonyság érzete folytán éleszt és éltet — imét megkezdették működésüket. Elnökök és választmányi tagok lázas tevékenységgel, aggódó körültekintéssel türekszenek arra, hogy nemes vállalatuk a fillérestélyekben sikerüljön; a társadalom meghozza a maga áldozatát, enged a felhivásoknak, hullgat a buzdító szavakra — s az estélyek müsorára.

S ez jól is van igy!

Majd eljön a tél a maga zordonságával, könyörületekre szoruló, könyörületekre inditó, nyomoruságával. Az összegyült filléreknek meglesz és megvan akkor a maguk helye — az egykay szegényi s a ruhátlan élező iskolás gyermekek felszegényezésénél.

Vélemünk kell a nemzetteset minden legkisebb tagjai, ezeket legkisebb izéj; elő kell segitenünk fennmaradása és elhalhatása ujjában a tehetetlen aggot, a gyönge gyermeket. S hogy ezt a brassói társadalom szivesen tette a multban s tesszi a jövoben is a jótékony nőegyletek áldozatkész közreműködésával, azt igen jól tudom, azt kétségbe vonni nem akarom. Ha valaha a brassói magyar társadalom kulturális fejlődést lesz ki megirja — a magyar nőknek a legszebb lapot fogja szentelni örök ayomot hagyó munkásságukra és áldozatára.

Felszólalásomnak nem is a többről-többre való áldozatkészség iránti serkentés a czélja; mert hiszem, hogy mig szüksége van a földön, a segélyezés érzete nem fog kihulni a nói szivekből; egy szép más alakban nyilvánuni fog az mindenha!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Épen ennek a tudata ébresztette fel bennem azt a gondolatot, hogy egy kéréssel járuljak a helybeli jótékony nőegyletek t. elnökségéhez. E sorok írója már állásánál fogva is nem egyszer sajnosan tapasztalta, hogy a szegény iskolás gyermekek egyéb szükségen kívül könyvbeli szükségre is szorulnak. A tanító hiába szólal fel, hiába fenyeget, hiatkozik törvényre, rendre. A nincs nagy hatalom.

Ez állapoton segíteni kell.

Kérelmem tehát röviden oda irányul, hogy a jótékony nőegyletek elnöksége a segélyezésre szánt összegből pár forintot utalványozzon az iskolák igazgatóinak — tankönyvek és tanszerek beszerzésére. Az igazgatók kelő módon és belátással ugy járókodnának, hogy idővel egy a m. iskolai kölcsönkönyvtárt szervezznének, melyből a tanév elején ők krajczár befizetése mellett a legszegényebb gyerek is kaphatna tankönyvet, iró- és rajzszereket.

Hogy az e nemű segélyezés a jótékonyság becsét ép ugy emeli, mint bármely más szükség kielégítése, ezt a jótékony nőegyletek előljáróinak nemes lelkülete tálja igetenem.

Kérelmem nem szorul hosszas indokolásra teljesítése bővebb megfontolásra.

Brassó, 1893. november 11.

Egy tanító.

Irodalom.

— „Nemzeti iskola" czím alatt Benedek Elek szerkesztésében és kiadásában hetenként megjelenő tanügyi lap indul meg november végén. Az lap — mint halljuk — el ő sorban a tanárok és tanítók (tanítónők) erkölcsi és anyagi érdekeinek lesz minden tekintetben független szószólója. Előfizetési ára 6 frt. Ellyen szép ujsággal a szerkesztőnek a magyar tanügy emberei figyelmébe.

— Az „Erdély" czímű turistaszi, tudósgyűlés néprajzi folyóirat legujabb 10-ik száma nemcsak rendkívül érdekes tartalommal jelent meg, hanem volt szinnel nyomatott gyönyörű képmellékre is van, mely a szláfgyűrűi Szamos Márkuljogy nagyszerű vivesészt tünteti fel.

A Veress Endre gondos szerkesztésében megjelent füzet teljes tartalma egyébiránt a következő: „Fogarasi turistaúgyi viszonyok." Gagyi Samuel. „A szilágyvármegyei Szamosvölgy. (2 képpel és 1 szines képmellékletel) Bor Miklóstól. „Erdély ásványvizei", Dr. Hankó Vilmostól. „A Magyar kultusza Erdély népszinél. (A hegy a magyarok népfelfogásban.) Dr. Hermann Antaltól. — A többi rovatok: Irodalom. Fürdőügy. Néprajz. Egyesületi élet. Testvér Egyesületek.

— Bem tábornok első proklamácziója és levele. Bem a mikor Erdélybe indult, 1848. deczember 18-án levelet írt Kossuth Lajosnak, melyben kérte, hogy Bónyos Mihály helyébe Tekeli Sándort nevezze ki kormánybiztosnak. Ép ez alkal a hadjárat megkezdésére és az osztrákok kiüzésére is érdekes nyilatkozatokat tesz. A levélhez egy proklamáczió tervezet is mellékelt, a melyben Erdély népéhez szól, békére és nyugalomra inti őket. A két okirat francia nyelven van irva. Mind a két iratot Kossuth sajátkezű tagyszerű czímette Bonthy Odámóz, Erdély akkori kormánybiztosához, kinek hátamagyott iratai között maradtak meg. A két iratot a volt kormánybiztos fia Bonthy Ákos országgyűlési képviselő elegendő a kolozsvári orszagos erekly-muzeum igang. tagja Szabó Samu kérésére a muzeumnak a nagybecsű okmányok mesé. francia szöveghen és magyar fordításban közöljé vannak a mu-um hivatalos lapjában, a Kolozsvárott megjelenő 1848—49. „Történelmi Lapok" ban.

A „Történelmi Lapok" szerkesztőbizottsága elhatározta, hogy 1894. évi januárt 1-én, Ujév napján bezárja szakaszát s a 11 lapok és abban Kossuth Lajost üdvözlő fogja. Az üdvözlő iratot minden honvédi s a lap minden előfizetője aláirhatja, ha sajátkezű aláirását beküldi, mely ennek le fog könyv-lepezetjén. Az aláirásokat decz. 10 dikig kell beküldeni 2 korona kiérelmére.

Azonkívül a kolozsvári országos erekly-muzeum gyűjt a 48-as honvédbattaszat arczképeit is, a egyes könyvtárak pedig Brassóban Muschalek, ajánlkozik arra is, hogy a szegényosrva 48-as honvédeket e czélból díjtalanul is lelényképolik.

„Hiába való harcz, bolond ész". Ez a czímü annak a 15 bános felelvasásnak, melyet Branzan tanuló Buzóban tartott a Tisza és a Kárpatok kőoltt lakó románok gyűlésén s a mely tele van — a Gazeta szerint — lelkesedésel. Képzeljük, hogy ugyanazak lelkesedék Branzan tanuló.

HELYI HIREK.

— Kinevezések. Meldt Rezső brassói kir. törvényszéki jegygyakornok a hátszegi kir. járásbi-ósághoz ajlegyzővé nevezteett ki.

— Stephány Elek beszterczei kir. aljegyző a nagyszebeni kir. törvényszéhez jegyzővé nevezteett ki.

— A városi képviselőtestület közgyűléséről szóló tudositást társzáko miatt, az iparos iljak egyletének vasárnapi oládásáról szóló tudósítást pedig f-levét tudósítók elfoglaltsága miatt csak lapunk jövő számában hozunk részletes tudósítást.

— Meghivó. A brassói magyar kaszinó Julai Hor 50-ére irói jubileuma alkalmából a helybeli magyar egyesületek szabadkőmüvesek mellett Jubileumi Ünnepélyt rendez, mely ünnepély módozatainak előzetes megbeszélése végett a magyar kaszinó helyiségében f. évi nov. hó 12-dé c. 11 órakor értekezlet tart.

— Magyar szinlársulat Brassóban. Lapunk is jelezte már és hatalmas lárngaszok, Hiemesch buzasori könyvkereskedőnek kirakatában pedig a szinészek és szinésznők arczkép-ei is hogy fel-felnézünk szinigazgató 26 tagból álló szintársulatnak a jövő hét folyamán városunkba jön. Nekünk brassóiaknak és brassóvidékieknek oly ritkán van alkalmunk szinlelődásokat látni, hogy mint a mint az ujság szerint az esemény számba jön, ha egy magyar szintársulat hosszabb időre városunkba érkezik. A múlta pedig a régi Redoute-ben nem volt tubbe szanad szinlődásokat tartani mas is épiti nyomaba), azóta egészen el is feledtük, hogy magyar szinmüvészet is van a világon. Igaz, hogy annak a vidéki társulatnak, mely ily körülmények közt alakult városunkba, hogy egy kissebb és kevesbé népszerű teremben tartson előadásokat, bizonyos önmegtagadásra és nagyfokú ügbizalomra van szüksége. De ha egy jobb szintársulat — és a mennyire mi ismerjük, Egry Kálmán szintársulata a jobbak közé tartozik. — az önmegtagadás e tényét gyakorolni kész, akkor a szintársulattal szemben nekünk, a ki honszeretünknek is gyakorolnia kell annyi jóakaratot, hogy itt itt-e helyen is, az Unió termében is tökéreszse a magyar szinészeket. Annál is inkább, mert a szinigazgató és a teremtulajdonosa mindent meg fognak tenni arra nézve, hogy a közönség szinészi szükségeit kielegitsék. Hiszszük tehát, hogy nem hiába szólítjuk fel most, mikor a bérletek eléjegyzése foly, közönségünket a magyar szintársulat pártolására. Annál inkább, mert az előadásra kelő darabok legnagyobb része ujdonságszámba megy kösönségünk előtt. Lapunk jövő számaiban közöljük a szintársulat névsorát s az előadásra kelő darabok sorozatát. Itt meg csak azt emlitjük meg, hogy a társulat tagjai közöt van Tarnay Leona kisasszony is, kire azok, a kik őt nemrég mint a Kurcz noták egyik delosát hallották, igen kellemesen emlékszik vissza.

— A brassói korcsolyázóegylet kedden, nov. hó 14-én este 7 órakor tartja közgyűlését a *Kapu-utczában lévő vörösi szőrhúz étczermelőben.* A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ki számitolás. 3. Bizottsági jelentés a tagsági jegyekről. 4. A különböző jegyek árának megállapitása. 5. A rálaszlámány megvalaszlása. 6. Szamügyszálló megvalasztása. 7. Indítványok — Minthogy a egylet már egy izben hatászorátképielen volt, ez a közgyűlés a megjelentapok számára való tekintet nélkül hatászorátképes. A hőt tagok is birnak szavazati joggal.

— Nincs víz kutjaikban. A Kapu-, Kolostor-utcza s altalaban a belváros legtöbb jó ihato vizet szolgaltató kutja, hetek óta szárazon áll, a bolonyszlnak sincs víznk. Általános panasz van vizhiány miatt, de van-e ok ennek? A vezeték romlott el? Vagy más baj van. Mert b-gy a források apadtak volna ki ebben az esős időben, az képzelhetetlen. Kérünk szerős intézkedést a kalamitás elleni.

— Szabó Ferencz kamarai tanácsnokot, kinek hangversenye nov. hó 15-ikén van a „Central Nro 1" termében, a szerdai gyorsvonattal érkezik városunkba; s mint megbizható forrásból értesülünk, a helybeli philharmonikusok karassag nélküg tagja fogja őt a vasutállomason fogadni. Egyben megemlitjük, hogy a hangversenyre elegyelett belépti-jegyek Hiemesch V. ur könyvkereskedésében lapkezdő szerdán déli 12 óráig átveendők, különben a ki nem váltott jegyek másoknak fogunk rendelkezésre bocsátani. A hangverseny kezdete esti 8 órakor.

— Turista-estély. A „Kárpathen-Verein" brassói osztálya ma, szombaton tartja első Turista-estélyét a „Zum kaiserlichen Tafel"-ben czimzett vendéglő külön helyiségében. (Hirschergasse 4. sz.)

— A vizsgálat helnap, vasárnap nov. 12-én az „Európa" szálloda vendégeinek egy rendkivüli estélyt rendez bérleten kivül, melynek műsora igen érdekes szamokból van összeállítva. Kezdete esti fél 9 órakor.

— Az ujságok szerkesztőszámyomora. Lapunk mult számában megirtuk Gyök Sándó szomora sorsát, kinek 10 nap alatt 3 gyermekét ragadta el a difteritisz. 8 tekintek utánszakat, hogy könyöradományokat kai szerszám, vagy szegény czéreg szerkesztő szomorú nyomorát. Kérésünk olvasóink könyörületes szivéhez forduott a eddig a következő adományok érkeztek hozzánk, melyeket at is eltünk a szegény czéreg szerkesztő, ki ez uton és jezi ki köszönetét a jószivű adakozóknak:

Leitinger József 1 frt, Kölcze István 1 frt, özv. Herman Antalné 1 frt, K. t. m. e. 2 frt, Balogh Elek 1 frt, Orián József 1 frt, N. N. 50 fill. Tóth-Jozsiné gyermek gyujtóses 2 frt 20 kr. N. N. 1 frt, Dunca Lukia k. a. 1 frt, ifi. Vitéz József 50 kr., Abel Adolf pénztgyőri fő-biztos 1 frt, N. N. 1 frt, összesen 16 frt 70 kr. — Könyöradomanyokat tovabba is szivesen elfogadunk és hirlapilag nyugtázzuk.

— Nyilvános köszönet. Az iparos iljak önképtő-egylete által vasárnap, november hó 5-én rendezett mükedvelő előadás alkalmával szivesek voltak felülfizetni kordy Mihály ur 2 frtot, dr. Zakariás János ur 1 frtot. Darvas György ur 50 krt, Racz József, Rakosi Karoly, Torok Ferencz urak 40—40 krt, N. N. 30 krt, Csató János, Mancza János, N. N. Wenk Ferenczné ur 20—20 krt, mely összegeket midőn nyilvánosan nyugtázuk, torró köszönetet mondunk a 4 felülfizetőknek egyletünk iránt tanusitott szives pártfogásukért. Tisztelettel a rendezőség.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kinevezés. Nagy Lajos nagyszebeni kir. törvényszéki jegyző a nagyszebeni kir. ügyészséghez aljegyzőnek nevezteett ki.

— A róm. kath. státusgyűlés. E hó 8án vette kezdetét Kolozsvárott az erdélyirészi róm. kath. státus közgyűlése. Brassóból sem az egyházi, sem a világi képviselők nem jelentek meg a közgyűlesen. — Kiemeljük az ehhöi megnyitóból azt az örvendetes tényt, hogy a vallas- és közoktatásügyi minister a státus középiskolinak segélyezésére a jövő 1894. évi költségvetésbe 11,000 forint segélyt fog felvenni. Ez jele, hogy az alkumhatomnasi való béke létrejött és a státus középiskolinak az állam altali segélyezése megkezdetett. A jelentésbő kiveszszük a következő, minket érdekelő részt:

Püspök ur ő nagyméltósága a brassói róm kath. hitközségnéi egy harmadik segédlelkészi állást méltóztatan szerveznii, annak javadalmazásra a vallaslapbólj 63 frtot hoz javaslatba rendszeresíteni. Ezen 63 frt javadalom a vallaslap 1894. évi költségelőirányzatában már fel is vétetvén, van szerencsénk a n. e. m. e. ezen felszaporitásnak egy ezen 63 frt kiadást a vallaslap terhére elfogadni és azt a jövőre is rendsze esitenii méltóztassék.

— Kolera Háromszéken(?) Hidvég kö-ségbe tartozó Nyárspatak nevü tanyán egy 4-ik gyermekünk ütötte meg az egy férfi elhalálta, s meg mas 5 egyén is megbetegülvén, a kelöbben is félreesö telepnek szigoru elzárataisa iránt a megtelelő intézkedéseket megtetettek.

— Angyalok ünnepélyes elküldése. Gelencsérfi irják, hogy a csendőrök egy fiatal leányfogtak el a mult hét végén angyalcsinalásért Ugy a bünös leány, mint büntársa hivösre tétettek.

— Mükedvelő előadás. A „Bukaresti Magyar Dal" és Mükedvelő kör" folyó 1893. évi 9-ez. November hó 14-én, vasárnap, az Orpheum nagytermében táncvigalommal egybekötött szinbiodalmat rendez. Ez alkalomra szinre kerül: „Probáljuk szerep" vig szinmü. A fővárosi életböl, dalokkal, 3 felvonásban, irta Gerő K., zenéjét összeállitotta E kel E., népszinházi karnagy. Rendezö: Bakai Antal.

— A lapunk mult szombati számában a bukaresti dal- és mükedvelő körének elöadásáról szóló szerint vonatkozólag Kertész József ev. ref. tanitó urtól, kiről a levelben szó van, hosszabb nyilatkozatot vettünk. Azt tér szike miatt nem közöllhetjük, de visszatérünk rei.

— Müble Vilmos — József főherczeg udvari szállitója. A „Délmagyarországi Közlöny"-ből veszszük a hirt, hogy a világhirü Müble-féle kerté-zeti és magtermelési telep derek fönökét, Müble Vilmost, ő fen. Ferenczi József főherczeg e hó 18-án lugarszabb elhatározásával udvari szállitójának kinevezte. Nemrég hasonló kitüntetésben részesült Müble, a mennyiben a bolgár fejedelem őt ugyancsak udvari szállitójának kinevezte.

Szerkesztői üzenetek.

Ouvay Árpád, Lugos. „Tudom is én... és „Czudarul..." czimü versei el sajáralunkra rendarul kell bánnunk... Ön persze ö fölött is ö töprengni, hogy „Tudom is én, mért van igy?" Mi sem tudjuk azt megérteni, hogy olyan jól gördülö és szépen czimelt versekrok, mint az Ouvi, hogy lehetnek oly szétszórtakillék, oly üresek. Jóröre fordítson tübbet a gondolatokra, s ha nemcsak szépen gördülö sorokat, de jó gondolatokat is fognak majd versei tartalmazni, akkor talán nem fogja elmondhatni, hogy „Czudarul bánt velem a sors"...

Nyilt tér.*)

Felvilágositásul!

A cognac kiváló tulajdonságainál fogva, nemcsak élvezetül, sőt gyakran gyógyszerül is hatásosan használtatik.

A cognac utáni kereslet ezek alapján nagy mértéket öltött, és tekintetbe véve, hogy a fogyasztó közönség a jó cognac kiváló tulajdonságait nem igen ismeri, a közönség hiszékenysége szédelgő módon kizskánnyoltatott.

A most fellépő fertőző betegségeknél gyógyhatás csak ugy érhető el, ha szükségletünket elismerjü és ha megbízható cognacgyártmánynyal fedezzük.

Gyártmányunk megbizhatóságáról, melyáma kiállitásokon, melyeken részt vettünk, kizárólag díszokleveléel lett mindig kitüntetve, további elégtételül szolgáljanak az alanti hivatalos okmányok, melyekkel bizonyitékát adjuk a lefolyt 1892-ik. termelési időszakban, azaz november havtól május végéig, gyárunkban feldolgozott bormennyiségnek és ez után befizetett termelési adóknak.

Ezek:

6/185 Budapest vidéki m. kir. pénügyigazgatósága.

X. 1893. **VÉGZÉS.**

Kérelmére a budafoki cognacgyárban az 1892—93. termelési éradban feldolgozott bormennyiség a fizetett szeszadóval szemben kiszámitott kiadatik.

Budapest, 1893. augusztus 9-én.

Findeszy, m. p.

KIVONAT.

Gróf Keglevich István utódai budafoki cognacgyár által 1892—93. termelési évben feldolgozott bormennyiség és fizetett adóról.

Bejelentett bormennyiség összesen:

1178650 liter, szoban

egy millió százhetvennyolczezerhatszázötven liter; befizetett adóilletók:

12375 ft 45 kr.

Tizenkétezer háromszázhetvenöt forint 45 krajczár.

Magy kir. pénügyöri szakasz.

Budafok, 1893. augusztus 4. *Csernyus.*

Látta:

Magyar királyi pénügyöri biztosság.

Váczon, 1893. augusztus 6. *Krizsa.*

Gyárunk 1882-ben alapittatott. Ausztria-Magyarországban a legnagyobb, legjelentékenyebb, és miután már az évek hosszu során át fogalmunkhoz szinonyma sokkal több cognacot termeltünk, zamatos és ó-cognacban jeletkeny raktárunk van.

** *** *** és ***-jelü cognacunk minőségét kajuk.

Félreértések elkerülése végett

Cognac, Grof Keglevich István

kerendő.

Gróf Keglevich István utd.

promontori cognac- és borszeszgyár igazgatósága

Budapesten.

*) Az ezen rovat alatt megjelent közlemények ért nem vállal felelősséget A szerk.

4943./1893. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy kiskoru Vines Radu és Vines János végrehajtatonk Vines Péter végrehajtatott szemrédi elleni 439 frt 70 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtasi ügyében a brassói kir. törvényszék (a hosszutulsai kir. járasbiróság) tertletén lévő Hosszufalu községben fekvő, a hosszufalusi 1436. szamu tkvi betetben felvett 2709. hrszamu ingatlanra az árverést 400 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893. évi nov. hó 21-ik napjan délelőtt 8 órakor Hosszufalu község irodajában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron eladatni fog, azon megjegyzés mellett mégis, hogy a C. I. alatt bekebleizett tehertetsi teljes kielégitésére 290 frt 67/g. kr. szükséges, és hogy a C. 2. alatt bekebleizett elthosszig tartó hasznövezetü jog az árverés alkalmával nem érintetik.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

Árvereni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% az készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3535. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előzőleg elhelyezéséről ki illető szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Brassó, 1893. évi junius hó 23-án.

A kir. törvényszék, mint tikkvi hatóság.

DRÁXLER, egyszbiró.

Hirdetmény.

Krizba község részéről a községbe szállított 34 méterről hasábfa folyó évi november 25-én a helyszinén árverés ulján készpénzért eladatik.

A föltételek a község irodájában megtekinthetők.

Krizbán, 1893. nov. hó 7-én.

Az elöljáróság:

ILLYÉS ANDRÁS, biró. BUNA SÁNDOR, jegyző.

Szám 13645/1893.

Hirdetmény.

Ezennel ismételten közhudomásra hozatik, hogy az 1893. évi szárazt ömö vágásból 4970 ürméter bükkhasáfa és 423 ürméter bükk bútyokfánsk, oszel g a vágatás alatt lévő 2000—2000 ürméter bükkhasábtnak szállítása is a brassói városi faraktárban árletjes ujjon folyó évi november hó 24-én délelőtti 9 órakor a városi erdészeti hivatalnál kí fog adatni.

Vállalkozni szándékozók tartoznak az árlejtés előtt e.y 50 liriunyi bánatpénzt letenni, illetve az 50 kros bélyegjegyel ellátott ajánlathoz csatolni és a föltételeket a városi erdészeti irodában betekinthetik; egyuttal megjegyzettetik, hogy a vágás a tömös-predeali országutig egy 10 ut alkal járhatóvá tétetik.

Brassó, 1893. évi nov. hó 4-én.

495 (1—2) A városi tanács.

13187.—1893. sz.

Hirdetmény.

A felsőbb helyen jóváhagyott és az 1894. évi szeptember hó 30-ig elkészítendő a gyárfutou, a volt papirgyár helyén tervezett ujvágóhid építésének kisdása iránt az irásbeli ajánlati tárgyalás **ezidőtáltkőn, folyó évi december hó 24-én déli 12 órakor** a városi gazdaszati hivatalnál fog megtartatni.

Az építési költség összeg teszen 119.186 frt 83 kr ozár. értékben, s az ajánlatok csakis az összes munkálatokra nézve fogadtatnak el.

A kelló bélyeggel ellátott zárt irásbeli ajánlatok legkésőbb a folyó évi december hó 14-én délelőtti 11 órán — a középeurópai idószámitás szerint — Brennenberg Bernor Ferencz polgármester urnak nyujtandó 45, mivel a későbben beérkező ajánlatok és pótajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok a fent jelzett épitési költség-összegtől számitott 5%-nyi bánatpénzzel ellátandók, s tartalmazniok kell az ajánlatoknak azon határozat kikelentés melyet, hogy ajánlatétvő az ajánlati és épitési szerződési feltételeknek magát teljesen alávetí, a költségelőirányzati összegből engedélyezendő engedmény százalékokban és a főösszeget betükben és számokban kifejezve. Vállalkozó tartozik ajánlatának elfogadása és jóváhagyása után a bánatpénzt a vállalkozási összegtől számitandó 10%-ra biztositék gyanánt kiegészíteni.

Az épitési tervek, költségelőirányzatok, ajánlati és épités-szerződési feltételek, valamint a városi árjegyzékek vallalkozni szándékozók által a brassói városi gazdaszati hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekinthetők és kivánatra le is másolhatók.

Brassó, 1893. évi october hó 27-én.

490 (2—3) A városi tanács.

Sz. 1383—1893.

Árverési hirdetmény.

Melynélfogva Kőzhirré tétetik, hogy a barcza-ufalusi erdőből folyó évi november hó 19-én délelőtt 11 órakor, a községi irodában 40 drb épitési tölgyfa; és pedig hasszonfa 72,4. m³-re és tüzifa 48,4, m., a mely fák szakértőileg 490 frt o. é. becsültettek, ugyanezen kikiáltási árban nyilvánosan eláresztetnek.

Megvásárolni szándékozók kötelesek az árverés előtt 10% bánatpénzt az előljáróságnál letenni.

Közelebbi árverési feltételek a községi irodában a hivatalos órákban betekinthetők.

Barcza-Ujfalu, 1893. október 5-én.

A községi előljáróság:

Szabó László, k. jegyző. **Sánta Márton**, k. biró.

491 (2—3)

8857/1893. sz.

Pályázati hirdetmény.

Brassó vármegye kétfalusi járásába kebelezett Hosszufalu nagyközségben elhalálozás folytán üresedésbe jött 1-ső jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Az I. jegyző teendői: munka- és hatáskörére nézve a vonatkozó törvények, illetve a községnek érvényben lévő szabályrendelető az irányadók.

Ezen állással egybekötött járandságok évi 750 frt törzsfizetés, a természetbeni lakás megadhatósága évi 80 frt lakbérilletménye, a község érdekében tett hivatalos utazásokért a természetben kiszolgáltatandó fuvaron kivül 75 frt napidijtalánya, 41 frt. irodai átalány, 24 kőbméter tüzi fa, valamint magánmunkálatokért a szabályrendeletben megállapitott munkadijak évezete jár.

Pályázni óhajtók felhivatnak, miszerint az 1888. évi I. t. cz. 6. § szerint megkivánlató minősitő nyugtj, eddigi alkalmazásukat és erkölcsi magaviselőiket igazoló okmányokkal felszerel kérvényeket f. év nov. hó 30-ig nyájsig ajánlott járási főszolgabíróhoz nyujtsák be. A határidőn túl érkező pályázati kérések nem fognak figyelembe vétetni.

A választás f. évi december 2-án délelőtt 10 órakor Hosszufalu községházánál fog megtartatni.

Hosszufalu, 1895. évi okt. hó 31-én

Henter Gábor, főszolgabiró.

483 (3—3)

Hirdetmény.

A brassói görög nemzeti egyház tulajdonát képező Pojana merului (Almásmező) határán fekvő „Branistea" nevű erdőrészben szőlőket vágásterületen talált és bélyegezett mennyiséget, mely 1252,51 kőbméter tüzifa, 1203 törzs, 120,70 „ bükfa, 466 „ 26,03 „ nyir- és nyárfa 153 törzsből áll folyó év november 20-án délelőtti 9 órakor a helyszinén a Branistea erdőterületen, egyetemesen, csoportonként, avagy törzsönként, nyilvános árverés mellett, elárvereztetni fogja.

A becslési jegyzőkönyv a délelőtti hivatalos órák alatt az egyház-irodában Lőpiacz 12. házszám alatt betekinthető.

Brassó, 1893. október 27-én.

3—3 A Brassó belvárosi görög nemzeti egyház.

Olcsó hus!

Tisztelettel tudatom a husvásárló közönséget arról, hogy a husárakat tetemesen leszállitottam és üzletemben

Marhahus	1 kiló	44 kr.,
Serténhus	1 kiló	44 kr.,
Berbécshus	1 kiló	26 kr.-

ért kapható.

Tisztelettel

492 2—3 SZIKSZAY J.

Hirdetés-

felvételekkel

FLÓRA JÁNOS

helybeli **ügynöket** is

A „BRASSÓ" kiadóhivatala.

Ajánlunk saját gyártmányu

géphajtó-szijakat

és

continue-szijacskákat

angol módszer szerint teljesen kicserzett és legjobban

nyujtott, ragasztott

és

varrott, zsinbőrökből.

S midőn legolcsóbb és legszilárdabb kiszolgálást biztositunk, felkérjük a t. gyáros és iparűző urakat, szükséglet esetén szives megbizásukkal hozzánk fordulni.

Gmeiner és Scherg,

bőr- és hajtószíj-gyár

Brassóban.

Megrendeléseknél kérjük a vastagságot és szélességet millimétterekben megtenni.

Iroda és raktár: Belváros, Kolostorutcza 34. sz. a.

Olcsó bútor!

Jutányos árak!

Előnyös részletfizetésre!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint a legjobb hirnévnek örvendő **Reinhardt Fülöp** czég

aradi butorgyárát

a helyi piaczon

Grünvald Albert

czégem alatt bizományilag képviselem.

Hálószobák, ebédlők és szalon-berendezéseket mindenféle stylben, bármely versenyt felülmuló olcsó árakon — ugy készpénz, mint részletfizetés mellett — szolid kivitelben elvállalok.

A tisztelt közönség nagyobb kényelmességére **Kőrház-utcza 62. sz. alatti raktáromat** kellően nagyobbitottam, hol órák, képek, tükrök, vászon- és konfekczió-áruk olcsó áron és előnyös részletfizetések mellett kaphatók.

Teljes tisztelettel

128 (27—*) **Grünvald Albert.**

Teljes berendezések!

Posta chèque-számla 505 sz.

„ALBINA"

takarék- és hitelintézet

Giro-számla az o.-m. banknál.

BRASSÓI FIÓKTELEPE

takarék-betéteket 4½%-kal kamatoz, és önmaga fizeti a kamatadót,

váltókat, jelzálogilag biztositott váltókölcsönöket a jelzálog felértékeig,

értékpapirokra és **pénzértékekre** az árfolyamuk 85%-ig,

nemes érczekre és **árukra** ⅔—¾ értékig kölcsönöket ad

vesz és **elad** Budapesten, Bécsben és Bukarestben jegyzett **értékpapirokat, valutákat** és **devisket** a **napi árfolyamban,**

legjutányosabban eszközöl **fizetéseket** és **incassokat,** ellát és eszközöl **utalványokat az összes** bel- és külföldi **kereskedelmi piaczokon,**

bevált szelvényeket levonás nélkül és leszámitol olyanokat lejárat előtt és vesz román értékpapirokkal járó szelvényeket a legmagasb árakon,

elvállal mindenféle bankszerü transakcióknak bizományosi elintézését,

bérbeadja a m. kir. államvasutak brassói **pályaudvaron** közvetlen közeleben azzal két vagány állnak összekötött **Vasut-utcza 45. sz.** a lévő **raktár-helyeit, raktarait és téreit,** végül

biztositja az **EQUITABLE** new-yorki életbiztositó társulat képviseletében, az ezen társulatnak rendkivül jutányos föltételei mellett mindenféle kombinácziókban **az ember életét**

Irodai helyiség: Brassó, Főtér, Kádársor 22. I-ső emelet.

Hivatalos órák: 7½—1½ó sig, pénztári órák **8—1** ig.

244 (52—100)

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Kőmüvelődés nyomda — Bernstein Márk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.